

Kralj Peter predloži načrt za izravnavo spora v Jugoslaviji

LONDON, 11. marca. — Tukaj se poroča, da bo kralj Peter predložil britski vladi naslednji načrt za izravnavo spora v jugoslovanski situaciji.

1. V Jugoslaviji naj se ustvari časna demarkacijska linija, ki bi dala gen. Mihajloviću oblast v stari Srbiji in Črni gori, maršal Tito pa ostali Jugoslaviji.

2. Zavezniki naj ne priznajo niti Mihajlovića niti Tita kot edina poveljnika, temveč oba naj bi bila priznana v svojem ozemlju.

3. Organizira naj se vzajemni vojaški odbor iz članov Mihajlovičevega in Titovega štaba, kateri bi se nahajal pod supervizijo britskih in ameriških častnikov.

4. Niti Mihajlović niti Tito bi ne smel voditi vojaških operacij preko demarkacijske linije.

5. Vsi medsebojni boji naj se prenehajo in konec naj se tudi napravi propagandnim napadom z obeh strani.

6. Rešitev vseh političnih vprašanj naj se odloči, dokler ne bo končana vojna.

7. Mihajlović ima resignirati kot vojni minister v kabinetu zamejne vlade in postati vrhovni poveljnik v svojem okrožju.

8. Vlada kralja Petra ima nuditi jugoslovanskemu ljudstvu po vojni svobodno priliko, da izbere svojo vlado in odloči, da li Jugoslavija ostane še nadalje monarhija.

9. Simićeva izjava
MOSKVA, 11. marca. — Jugoslovanski poslanik v Moskvi, Sranoje Simić, ki je položil resignacijo, nato pa ponudil svojo pomoč vladi maršala Tita, je izjavil, da ko je prošil zamejno vlado za pomoč v organiziranju jugoslovanskih prostovoljcev, ni prejel od nje nobenega odgovora.

Simić je rekel, da je prepričan, da Rusija ni interesirana v to, da bi "komunizirala Jugoslavijo", temveč da edino želi Jugoslavijo, ki bo prijateljska napram Rusiji in sklenila z njo pogodbo, slično oni, ki jo je sklenila s Sovjetsko unijo Českoslovaška.

Simić je rekel, da je prepričan, da Rusija ni interesirana v to, da bi "komunizirala Jugoslavijo", temveč da edino želi Jugoslavijo, ki bo prijateljska napram Rusiji in sklenila z njo pogodbo, slično oni, ki jo je sklenila s Sovjetsko unijo Českoslovaška.

Simić je rekel, da je prepričan, da Rusija ni interesirana v to, da bi "komunizirala Jugoslavijo", temveč da edino želi Jugoslavijo, ki bo prijateljska napram Rusiji in sklenila z njo pogodbo, slično oni, ki jo je sklenila s Sovjetsko unijo Českoslovaška.

Simić je rekel, da je prepričan, da Rusija ni interesirana v to, da bi "komunizirala Jugoslavijo", temveč da edino želi Jugoslavijo, ki bo prijateljska napram Rusiji in sklenila z njo pogodbo, slično oni, ki jo je sklenila s Sovjetsko unijo Českoslovaška.

Simić je rekel, da je prepričan, da Rusija ni interesirana v to, da bi "komunizirala Jugoslavijo", temveč da edino želi Jugoslavijo, ki bo prijateljska napram Rusiji in sklenila z njo pogodbo, slično oni, ki jo je sklenila s Sovjetsko unijo Českoslovaška.

Simić je rekel, da je prepričan, da Rusija ni interesirana v to, da bi "komunizirala Jugoslavijo", temveč da edino želi Jugoslavijo, ki bo prijateljska napram Rusiji in sklenila z njo pogodbo, slično oni, ki jo je sklenila s Sovjetsko unijo Českoslovaška.

Simić je rekel, da je prepričan, da Rusija ni interesirana v to, da bi "komunizirala Jugoslavijo", temveč da edino želi Jugoslavijo, ki bo prijateljska napram Rusiji in sklenila z njo pogodbo, slično oni, ki jo je sklenila s Sovjetsko unijo Českoslovaška.

Simić je rekel, da je prepričan, da Rusija ni interesirana v to, da bi "komunizirala Jugoslavijo", temveč da edino želi Jugoslavijo, ki bo prijateljska napram Rusiji in sklenila z njo pogodbo, slično oni, ki jo je sklenila s Sovjetsko unijo Českoslovaška.

Simić je rekel, da je prepričan, da Rusija ni interesirana v to, da bi "komunizirala Jugoslavijo", temveč da edino želi Jugoslavijo, ki bo prijateljska napram Rusiji in sklenila z njo pogodbo, slično oni, ki jo je sklenila s Sovjetsko unijo Českoslovaška.

Simić je rekel, da je prepričan, da Rusija ni interesirana v to, da bi "komunizirala Jugoslavijo", temveč da edino želi Jugoslavijo, ki bo prijateljska napram Rusiji in sklenila z njo pogodbo, slično oni, ki jo je sklenila s Sovjetsko unijo Českoslovaška.

Organiziranje južno-slov. odbora v Kairu

Ime Kairo bo vedno združeno z gotovo tragično in obenem sramotno stopnjo jugoslovanske zgodovine. Kairo je postal v očeh demokratičnih Jugoslovancev utelešenje največje degeneracije ene neljudske klike, katere je v svojem neodoljivem stremljenju, da si zopet zagotovi svoje predvojne privilegije in mesta, prekorčila vse meje s svojimi izpadi proti jugoslovanskemu narodu in njegovi viteški borbi za osvoboditev.

Medtem pa se je vkljub vsemu pojavila v kairskem gnilem obiležju nekaj zdravega, ki najbolj dokazuje v koliki meri je ubežna vlada izgubila vsako vez s tokom dogodkov. V Kairu se je organiziral anti-fašistični Odbor Južnih Slovanov in na čelu tega odbora sta dr. Milan Matrinović in dr. Veljko Ninković. Ob tej priliki je prejel Louis Adamić, predsednik Združenega odbora južno-slovanskih Amerikancev sledečo brzojavko:

"Anti-fašistični odbor južnih Slovanov na Srednjem Vzhodu pošilja ob priliki svoje ustanovitve bratske pozdrave Združenemu odboru v Zedinjenih državah z željo in trdno vero, da bodo naši skupni napori pripomogli borbi, katero vodi naš narod za ustvarjenje nove, svobodne in resnično demokratske zveze vseh južnih Slovanov. — Dr. Milan Matrinović, dr. Veljko Ninković."

Dr. Milan Matrinović je ugledni član Hrvatske kmečke stranke in mnogoletni prvi pomočnik ministra šuteja. Imenovan je bil za ministra financ v Puričevi vladi, toda je odstopil, ko je Purič zavrgel oziroma odbil proračun dr. Ivana Sušabaića.

"Dr. Veljo Ninković je Srb mladega naraščaja, ki je bil do nedavnega vladni činitelj. Kakor hitro je pustil svoje mesto v Kairu, je poslal svojim prijateljem v London obvestilo, "da je storil svojo patriotsko dolžnost ter podal ostavko."

V drugih besedah povedano, glavni organizatorji Odbora v Kairu so ljudje, ki so po mišljenju demokratije, toda so bili vključeni temu do zadnjega vezani z upravnimi ali vladnimi krogi. Njihovo sedanje izstopanje iz služb in mest v prilog Osvobodilnega pokreta, je znak pozitivnega procesa v tem pogledu; najboljši elementi so se odločili, da pretrgajo svoje vezi z režimom, ki ne predstavlja nikogar drugega kot sam sebe.

Ostavka dr. Cankarje poslanika v Canadi, ter odprto nastopanje proti Mihajloviću od strani jugoslovanskega poslanika v Moskvi, Simića, kaže iste znake, v istem pravcu.

Osnovanje Južno-slovanskega odbora v Kairu predstavlja novo uvrščenje demokratičnih jugoslovanskih sil. Istočasno bo ta odbor še bolj dvignil ugled Titove narodne vlade v inozemstvu, ker se naslanja na jugoslovansko vojsko na Srednjem Vzhodu, katere je pred nedavnim izrazila svojo željo, da stopi v borbo na strani maršala Tita. Mi se nadejamo, da bo delovanje Južno-slovanskega odbora v samem središču jugoslovanske reakcije nevtiraliziralo v veliki meri škodljivo delavnost reakcije ter pospešilo politično priznanje nove jugoslovanske vlade v Jajcu.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

FOTIĆ "GROZI" Z RESIGNACIJO

Znani radijski komentator Walter Winchell je snoči poročal, da je jugoslovanski poslanik dr. Konstantin Fotić v Washingtonu izjavil, da ako bi kralj Peter kot rezultat pogajanj, ki se sedaj vršijo v Londonu, priznal partizanski režim v Jugoslaviji, kateremu stoji na čelu maršal Tito, bo položil svojo resignacijo, in da bodo isto storili tudi vsi jugoslovanski konzuli v Ameriki.

Iz tega bi bilo sklepati, da se Fotić pripravlja "na hajhujše", kajti v pričo njegovega zakulisnega ruvanja proti jugoslovanski edinosti, se brez dvoma on bolje zaveda kot kdo drugi, da bi partizanski režim ne čakal dolgo, predno bi ga postavil na prag. Bolje torej "resignirati" kot pa čakati na nezogibno brcu...

Churchillov govor osrčil Jugoslovane

MOSKVA, 7. marca. (ICN). — Telegrafska služba "Nova Jugoslavija" poroča v depeši iz osvobojenega ozemlja naslednje:

"Churchillov govor je napravil globok vtis po vsej Jugoslaviji. Njegove besede o položaju in naziranju kralja Petra in njegove vlade v zamejstvu so povzročile precej komentiranja predvsem zato, kar je to bilo prvič, da je avtoritativni predstavnik zaveznikov javno izrazil svoje mnenje o tem vprašanju, ter podal sliko različnega tolmačenja tega vprašanja v zaveznikih deželah.

"Govor bo pomagal objasniti oboji, notranji in zunanji položaj Jugoslavije s tem, da se bo javno razpravljalo o problemu, ki je bistveno važen za naše ljudstvo.

"Churchillova odprta izjava o situaciji je ponovno dokazala najboljšo približanje problemom naše dežele. Jugoslovansko ljudstvo je našlo svoj izhod in pot do cilja v svoji narodni osvobodilni borbi in bode temu cilju sledilo, osrčeno po realizaciji, da jim bodo veliki zavezniki pomagali doseči ta cilj.

"Iz tega razloga pozdravlja jo Churchillova izjava, ki obljublja, da si bodo ljudstva po osvobođenju sama izbirala svojo obliko vlade po svoji želji."

Češki minister

Slika češkega ministra zunanjih zadev, Jan Masaryk, je bila posneta, ko je Masaryk došel v Zedinjene države po konferenci v Londonu.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Dr. Smolaka pošilja pozdrave Adamiću

Dr. Josip Smolaka, minister vnanjih zadev v jugoslovanski provizorični vladi, je prišel za nekaj dni v Italijo, da tamkaj vodi zavezniki politične razgovore. Njegova prisotnost na zavezniškem terenu je velikega pomena, ker se more pričakovati, da bodo njegovi razgovori razbistrili zamotani jugoslovanski položaj ter privedli do političnega priznanja Titove vlade.

Dr. Smolaka je poslal iz Italije pozdrave L. Adamiću, kateremu izreka svoje priznanje za njegovo delovanje, kot predsednik Združenega odbora južno-slovanskih Amerikancev. To lepo priznanje od strani enega glavnih voditeljev nove demokratske Jugoslavije je v čast vsem članom Združenega odbora, kot tudi vsem pristašem tega demokratskega pokreta v Ameriki. — (Publicijski odbor ZOJSA)

Odločne besede predsednika Beneša

NEW YORK, 9. marca (O.N.A.). — V svojem govoru pred češkoslovaškim državnim svetom je podal predsednik Edvard Beneš v odločnih besedah mnenje, da je treba kaznovati ves nemški narod. Malokateri zavezniki državnik se je dozdal izrazil tako odločno.

Celotno besedilo njegovega govora je šele zdaj na razpolago. Po naštevanih nemških zločinov na Čehoslovaškem pravi dr. Beneš med drugim naslednje: "Ves naš narod mora zahtevati v trenutku, ko pride zmaga, da vse to ne sme nikdar biti pozabljeno, niti ostati ne-kaznovano."

Povedal je, da je prepričan, da je ves nemški narod kriv in da je tudi zaslužil kazen: "Noben pošten človek danes ne more več misliti, da je večina nemškega naroda še sestavljena iz človeških bitij."

Prerokoval je tudi, da bo konec vojne pahnil Nemčijo v "takšno strahotno zmešnjavo in polomijo v duševnem in materialnem pogledu, da je zgodovina dozdaj v takem obsegu še ni videla..."

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

V Pittsburghu, Pa., je dne 29. februarja umrla Mary Arch, članica društva št. 12 ABZ, stara 58 let. Za njo žalujejo soprog Vincent Arch, sin Cpl. William Arch neke v Angliji ter štiri hčere. Pokopnica je bila doma iz vasi Leskovec pri Krškem na Dolenjskem in je prišla v Ameriko 4. julija 1912. Članica društva 12 ABZ je bila od 13. marca 1913.

Na nekem letališču v North Carolini je dne 23. januarja smrtno ponesrečil vojak John Sintich, član društva št. 55 ABZ v Uniontownu, Pa. Pobil ga je do smrti propeler velikega bombnika. Pokopan je bil z vojaškimi častmi dne 28. januarja v Uniontownu, Pa. Pokojnik je bil šele 17 in pol leta star in je bil vstopil v vojaško službo prostovoljno. Zapušča starše, brata in dve sestri.

V Uniontownu, Pa., je pred tedni umrla Mary Golčer, članica društva št. 55 ABZ. Zapušča soproga ter več sinov in hčera. Doma je bila od Škocijana na Dolenjskem.

Rdeča vojska je prodrla do Buga

Na stotine bežečih nacijev poginilo v ledenih valovih

MOSKVA, 13. marca. — Druga ukrajinska armada je včeraj vrgla Nemce 20 milj daleč nazaj in dospela na severni breg reke Bug, kjer je zavzela postojanke na 5 milj dolgi fronti, medtem ko je 125 milj južnovzhodno tretja ukrajinska armada prekorčila reko Ingul in odprla pot za udarec proti jugu v smeri Nikolajeva ob Črnem morju.

Rusi so prodrli do Buga 140 milj severozapadno od njegovega izliva v Črno morje. Glasom zadnjih vesti s fronte, je v ledenomrzlih valovih Buga poginilo na stotine Nemcev, ki se nahajajo v divjem begu pred prodirajočimi sovjetskimi četami, medtem ko je okrog 2.500 nacijev obležalo na bojišču na severnem bregu reke.

210 krajev osvobojenih
Rusi so včeraj zaznamovali napredek na petih sektorjih 500-miljske fronte v Ukrajini. Tekom zadnjih 24 ur so osvobodili 210 nadaljnjih naseljenih krajev in pobili skoro 5.000 Nemcev.

Na enem sektorju je Rdeča vojska samo še 50 milj oddaljena od romunske meje, nahaja se samo še 20 milj severno od Nikolajeva in 24 milj severno od Hersona.

Druga armada je v provinci Odessa prodrla 20 milj naprej in zavzela okolišni središče Gajvoron, ki leži 32 milj južnozpadno od mesta Uman ob reki Bug.

Na enem sektorju je Rdeča vojska samo še 50 milj oddaljena od romunske meje, nahaja se samo še 20 milj severno od Nikolajeva in 24 milj severno od Hersona.

Druga armada je v provinci Odessa prodrla 20 milj naprej in zavzela okolišni središče Gajvoron, ki leži 32 milj južnozpadno od mesta Uman ob reki Bug.

Na enem sektorju je Rdeča vojska samo še 50 milj oddaljena od romunske meje, nahaja se samo še 20 milj severno od Nikolajeva in 24 milj severno od Hersona.

Druga armada je v provinci Odessa prodrla 20 milj naprej in zavzela okolišni središče Gajvoron, ki leži 32 milj južnozpadno od mesta Uman ob reki Bug.

Na enem sektorju je Rdeča vojska samo še 50 milj oddaljena od romunske meje, nahaja se samo še 20 milj severno od Nikolajeva in 24 milj severno od Hersona.

Druga armada je v provinci Odessa prodrla 20 milj naprej in zavzela okolišni središče Gajvoron, ki leži 32 milj južnozpadno od mesta Uman ob reki Bug.

Na enem sektorju je Rdeča vojska samo še 50 milj oddaljena od romunske meje, nahaja se samo še 20 milj severno od Nikolajeva in 24 milj severno od Hersona.

Druga armada je v provinci Odessa prodrla 20 milj naprej in zavzela okolišni središče Gajvoron, ki leži 32 milj južnozpadno od mesta Uman ob reki Bug.

Na enem sektorju je Rdeča vojska samo še 50 milj oddaljena od romunske meje, nahaja se samo še 20 milj severno od Nikolajeva in 24 milj severno od Hersona.

Druga armada je v provinci Odessa prodrla 20 milj naprej in zavzela okolišni središče Gajvoron, ki leži 32 milj južnozpadno od mesta Uman ob reki Bug.

Na enem sektorju je Rdeča vojska samo še 50 milj oddaljena od romunske meje, nahaja se samo še 20 milj severno od Nikolajeva in 24 milj severno od Hersona.

Druga armada je v provinci Odessa prodrla 20 milj naprej in zavzela okolišni središče Gajvoron, ki leži 32 milj južnozpadno od mesta Uman ob reki Bug.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Belgrajski študentje—borci za svobodo

V svojem običajnem spreminjanju taktike poiskavanja ohranitve svojega gospodstva nad narodi Evrope, se Hitlerjevci sedaj ne poslužujejo več ugotavljanja o svoji rasni superiornosti, nego govore o evropski zvezi enakopravnih narodov. V tej svoji novi vlogi zaščitnikov evropske kulture, so hoteli ti moderni barbari pred nedavnim odpreti belgrajsko vseučilišče, katero so zaprli kmalu po okupaciji Jugoslavije. Glavna priprava za to svečanost je bila, naravno, v rokah policije, ki je morala poskrbeti da očisti vse nevarne elemente iz vrst študentov in profesorjev.

V zvezi s tem je pisala "Tagaspost" sledeče: "Belgrajska univerza se je izkazala kot središče idej nasprotnih novemu redu. Oni del naobraženstva, kateri določa oblikovanje in vir kulturnih delavcev ter vladnih činiteljev, se je izkazal politično zastrupljenega ter prežetega z vsakovrstnimi nezaželenimi idejami. To je razvidno iz dejstva, da so kmalu po okupaciji Beograda odšli mnogi profesorji univerze in učitelji iz gimnazij med gerilce kot voditelji, dočim so se dijaki pridružili gerilskim skupinam."

Ko so Nemci "očistili" belgrajsko univerzo vseh nezaželenih profesorjev in študentov, je okupacijska uprava pričela z vpisovanjem novih študentov in iskanjem novih profesorjev. Ali vsi njih napor v to smer so bili zaman. Beograjska univerza je še vedno zaprta in Nedičeva ter Hitlerjeva nova propagandna linija v tem pogledu je docela propadla, vključno temu, da je bila kampanja za zopetno otvoritev univerze na široko razglašena.

Kdorkoli je poznal prošlost belgrajskega vseučilišča, ni mogel pričakovati kaj drugega. Profesorji in dijaki te univerze, po večini Srbi in Črnogorci, so bili vedno v prvih vrstah narodne borbe proti raznim diktatorskim in apizarskim režimom predvojnje Jugoslavije. Iskoristili so vsako dano priliko, da so glasno dali izraza svojemu nezadovoljstvu s tedanjimi razmerami v Jugoslaviji. Njihovi številni spopadi z belgrajsko policijo so se često zaključili s prelivanjem krvi. Belgrajski študentje ne bodo nikdar pozabili svojega kolega Srzentića iz Črne gore, ubitega po belgrajski policiji za časa zasedbe univerze po policiji in zloglasna belgrajska Glavnjača je bila vedno polna študentov. Kadar so prišli v Beograd predstavniki demokratičnih vnanjih držav, kot francoski minister Delbos ali pa Čehoslovaški predsednik Beneš, so dijaki univerze vedno priredili velike demonstracije v znak simpatije do demokratičnih idej ter opozicije proti diktatorskemu režimu belgrajske čaršije.

Po podpisu pakta z osiščem na Dunaju, so bili belgrajski študentje v prvih vrstah demonstrantov proti tej sramoti. Tudi v vseh evropskih univerzitetnih in mladinskih krogih so uživali belgrajski študentje velik ugled. Na svetovnem zborovanju mladine v Ženevi, leti 1936, se je jugoslovanska delegacija, sestavljena največini iz belgrajskih študentov in pod vodstvom pokojnega Ivana Ribarja, prvovrstno izkazala.

Po zlomu Jugoslavije so bili belgrajski študentje zopet prvi, ki so stopili v vrste partizanov. V borbi za narodno osvobodjenje so že doprinesli ogromne žrtve. Izkazali so se na vseh frontah svoje domovine in današnji poznani voditelji Osvobodilnega gibanja, kot n. pr. general Dapčević in polkovnik Dedijer, prihajajo iz študentskih krogov belgrajske univerze. Moč in duhovna ter borbena sila belgrajskih študentov izvira iz dejstva, da niso nikdar zgubila stika z narodom Jugoslavije, pač pa so bili plemeniti sinovi tega naroda, katerega interese so vedno ščitili.

Belgrajska univerza je zaprta v Nedičevi prestolnici in ta prazna zgradba v sredini Beograda je najboljši dokaz kulturne praznine fašizma. Ali belgrajski univerzitet pa še vedno živi, živi v novi prerojeni Jugoslaviji—v vrstah Narodnega osvobodilnega gibanja. — (Publicijski odbor ZOJSA.)

"Boy Scouti" vršijo humanitarna dela v newyorških bolnišnicah

Odkar je Amerika vstopila v vojni metez, igrajo fantje, ki spadajo k Boy Scout organizaciji, veliko vlogo pri vsaki akciji civilne obrambe. V New Yorku pomagajo ti dečki z delom preobloženim štabom v bolnišnicah. Na levi strani slike vidite skavta Richarda H. Osserman, ki prejema navodila za označenje X-Ray plošč. Zgoraj na sredi je Norman Feinstein, ki pomaga rednemu bolniškemu strežniku, s tem, da prinaša pacientom čaja in vrši druga enaka dela. Na desni strani sta pa Sheldon Klahr in Norman Rowe, ki se zanimata za eksperimente v laboratoriju bolnišnice.

Timurlenk

V znani založbi Oprech, Zurich-New York, je izšla knjiga Herbert Melzig, "Timur, Verhängnis eines Erdteiles".

V 14. stoletju se je v srcu Azije, v Samarkandi, ustanovila velesila, ki je v času od približno 1350—1400 ustrahovala vso Azijo.

Njen vladar je bil Timur, imenovan tudi Timurlenk ali hromi Timur; ta despot je bil namreč v najboljši moški dobi ranjen v neki bitki tako, da je ostal na eni strani vse življenje hrom.

V začetku 15. stoletja je Timurlenkovo kraljestvo propadlo in se ni od tedaj nikdar več upostavilo.

Timur, rojen leta 1336 je bil sin obubožanega emirja tiste Azije, kjer so se pripravili turški emirji in mongolski poglavarji v krvavih bojih za oblast. Timur ni bil v mladosti srečen; bojeval se je v službi tujcev in je bil večkrat ponižan in zasmovan. To ga je končno naredilo krutega in žejnega oblasti.

Z zvijačo je premagal slednjič svojega gospodarja emirja Huseina ter na to začel ustanavljati lastno državo.

Samarkand si je izvolil za svojo trdnjavo in glavno mesto ter je z osvojitvijo mesta Urgenča začel z vojnimi operacijami na vse strani.

Ker se mu je mesto Urgenč trdovratno upiralo, ga je dal do tal porušiti, njegovo prebivalstvo pa pokončati. Ker je vodil totalno vojno, si je pridobil kot vojskovodja velikanski sloves.

Vojna pota so ga vodila v Perzijo, Gruzinijo, Rusijo tja do Moskve, Indijo do Ganga, Malo Azijo in Egipt; osvojil je Damask in uničil Bagdad.

Njegova država se je razprostirala od kitajskih mej do Sredozemskega morja, od Rusije v Indijo. Ustanovil je mogočno azijsko velesilo, ki jo je upravljal z vso silo svoje krute oblastiželjnosti.

Njegova dejanja so potomstvu ohranjena, kajti Timurlenk je imel dvorne kroniste, ki so vse vestno zapisali tako, da danes vemo, kako je zmagoval in zakaj so nasprotniki pred njim trepetali.

Timur se ni zadovoljeval z osvajanjem. Ljudi je umoril v milijonih, jih zazidal v stene, gradil iz človeških glav piramide in ruinate, streljal otroke in kralje.

Dobro je vedel, da ni vse mrtvo, kar se mrtvo zdi in da se

lahko tih vetrič spremeni v vihar.

Obdajal se je tudi z duhovništvom in če je moril, je pazil tudi na vero: Indijce je ubijal po indijskem obredu, mohamedance po muslimanskem. Predno je šel v boj, je s svojimi vojniki molil k Alahu, čarovniki in zvezdogledci so morali s svojimi prerokovanji navduševati vojske za zmago.

Posluševal se je tudi vohunštva in propagande. Iz svoje armade je naredil sijajno organizirano orodje, ki ni nikdar odpovedalo.

Njegovi vojniki niso poznali terenskih težkoč, ker so plenili, niso trpeli pomanjkanja. Pri nekem bojnem pohodu proti Kitajski je Timur umrl v začetku 15. stoletja. Njegovi nasledniki so se pripravili za gospodarstvo in država je kmalu razpadla.

Ničesar ni ostalo in celo v Aziji je danes Timurlenkovo ime pozabljeno.

V knjižnicah Ankare in v Timurjevih sledovih po Anatoliji si je Herbert Melzig ustvaril pravo sliko Timurlenka.

Da je Timur postal mogočen, ni potreboval le krutosti, ampak človeške slabosti, ki je bila za tisto dobo značilna.

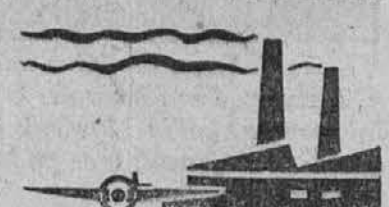
Bitko z Bajezitom, mogočnim turškim vojskovodjo, ni dobil le s svojo spretno strategijo in hrabrostjo vojakov, ampak tudi z izdajstvom med Turki.

Melzig pravi doslovno: "Kar se je v Siriji zgodilo, je le ponovitev stare žalostre v zgodovini človeštva: Grki se niso mogli zediniti proti Rimljanom, Perzijci ne proti Arabcem, Kitajci ne proti Mongolom; tako se tudi niso mogli zediniti Sirci in Egipčani prot Čagatajcem.

Se več: cela zemeljska celina, kjer je prebivalo milijone ljudi, se ni mogla upirati le nekaj tisočim Čagatajcem."

Svet je bil Timurja in njegovega strahotnega vladanja rešen šele z njegovo smrtjo. Človeštva je za njegovega življenja manjkala močna notranja sila, ki bi bila lahko nastopila proti njemu.

WHERE THE FUEL GOES

A PLANT manufacturing airplanes in New England burns 800,000 gallons of fuel oil a month.

Skrivnost največjega gorskega jezera

Na visoki planoti med republikama Perujem in Bolivijo v Južni Ameriki leži največje gorsko jezero na svetu Titikaka. To veliko jezero je do današnjih dni ostalo neraziskano, da si po njem že vozijo moderni parniki.

Jezero Titikaka je 3,812 metrov nad morsk gladino, je 30 km dolgo in 50 km široko. Pokriva nekako 6,800 kvadratnih kilometrov žemske površine in je globoko 272 metrov.

Ker je to jezero še vse polno skrivnosti, ki jih znanost še ni razvozljala, se je iz Anglije odpravilo sedem mladih učenjakov z vseučilišča v Cambridgeu preiskovat to čudovito vodo. Skupino je vodil sloveči kemik Gilson.

Kakor pišejo angleški listi, je bila to prva angleška znanstvena odprava v te kraje. Titikaka je docela osamljeno jezero in ga nobena reka ne veže s kakim morjem. Voda iz jezera Titikake se pač izliva v jezero Poopo, ki leži pod jezerom Titikako v južnovzhodni smeri. Od tega jezera pa ni nobenega odtoka več nikamor.

Voditelj znanstvene skupine je v pogovoru povedal, da je imela odprava docela znanstveni namen in jo pri tem niso vodili nikakoli trgovinski ali gospodarski nameni. Dognala je vsaj nekaj skrivnosti iz življenja na dnu jezera. Podatki, ki so jih nabrali znanstveniki, potrebujejo še študiranja in ureditve, preden bo mogoče obširneje znanstveno poročilo. Ze doslej pa je znano, da so v tem jezeru ugotovili doslej neznan vrsto rib, ki bi jo prištevati najlažje h karpom.

Zanimivi so tudi podatki, ki so jih nabrali o ljudstvu, bivačem tam okoli jezera. Prav ob jezeru prebivajo Indijanci, o katerih sodijo, da so potomci nekdanjih Inkov. Prebivalci so bili z Angleži zelo prijazni. Žive še kaj preprosto življenje in ne trgujejo z nikomer. Vse, kar potrebujejo za svoje življenje, sami pridelajo in sami izdelajo. Podnebje okoli jezera je prijetno. Mogoče je, da so ti ljudje celo potomci nekdanjih praprebivalcev, ki so živeli tukaj celo pred Inki.

Spodnje jezero Poopo pa je mrtvo jezero, ker je v njem polno soli. Veliko vprašanje je, kako so mogle priti ribe v jezero Titikako, ker njegova voda ni nikjer zvezana z morjem in ne s kako drugo živo vodo. Drugo

vprašanje je, kako so živele in se razvijale ribe v teku tisočletij v tem jezeru. Prav nova ribja vrsta, ki so jo odprili v tem jezeru, kaže, da je šel razvoj svojo pot.

Vsekakor je malo verjetno, če ne celo izključeno, da bi bili stari Inki ribe od spodaj žive prenesli v vodo tega jezera. Jezero je najbrž nastalo tako, da se je njegovo dno zaradi kakega ognjeniškega pojava dvignilo, morda takrat, ko so se vzdignili vrhovi visokih And.

Smrt kralja beračev

V Varšavi se je pred leti zgrudil razcepan starček na tla. Ze na poti v bolnišnico je izdihnil. Pri njem so tedaj našli 2,000 zlotov v denarju in še nekaj čekovnih knjižic denarnih zavodov na Poljskem, Rumunskem, Čehoslovaškem in v Jugoslaviji. Razen tega so našli pri njem več listin, ki so se glasile na različna imena. To je povzročilo policijsko preiskavo, ki je dognala kaj presenetljive stvari.

Izkazalo se je, da je bil rajni 37-letni Zdzisław Przysel, poklicni berač, ki je bil radi potepuštva večkrat kaznovan.

Przysel je imel burno življenje za seboj. Vzgojili so ga v neki najdenišnici v Varšavi. Ko mu je bilo 12 let, je prišel k nekemu mizarju, kjer pa ni dolgo ostal in je pobegnil.

Več let je romal po vzhodni Evropi okoli. Izvrstno je govoril več jezikov in narečij. V sleherni deželi je iskal zveze z berači in postopaj, ki so ga kmalu pripoznali za svojega načelnika.

Imenovali so ga "kralja beračev". Proslavil se je kot organizator "društev beračev". Urejal je spore med berači in jim odmerjal "poslovanje". Skical je celo več velikih zborovanj s službo božjo, govori in slinim. Mimogrede je bil tudi pesnik, ki je pisal pesmi in njegove protijudovske kitice so bile tudi natisnjene, kar mu je tudi donášalo denar.

Pred leti so v Pragi odkrili "šola beračev". Njen voditelj je bil — Przysel. V tej šoli je seznanjal bodoče berače z nauki beraškega poklica. Na table je napisal znake jezika beračev. Ker je Przysel veliko dal na to, da so njegovi berači poznali dežele, so se v tej "šoli" učili tudi zemljepisja in poznavanja krajev. "Šola" je bila beraškim krogom jako priljubljena, tako da je Przysel zaslužil dosti denarja z njo. Glas o njej je prodrl tudi do čeških oblasti, s tem uspehom, da je bila ta svojstvena akademija odpravljena.

"Profesor" Przysel je odšel nazaj na Poljsko. Tamkaj mu je šlo že tako dobro, da je izposljal denar na obresti. Romal je iz mesta v mesto in je ustanavljal družbe beračev. Te organizacije so mu morale plačevati posebne prispevke. Njegovo "delovalno ozemlje" je bila božja pot v Czenstochovi, kjer je bival

ŠKRAT

VOZNI LISTKI IN HLACE

Kmetica zahteva na postajo zase, za svojo, mater in za štorka dva cela vozna listka in enega polovičnega. Blagajnik se vprašujoče ozre na dečka, da nima več pravice do polovičnega voznišča, ker je že velik in nosi že dolge hlače.

"Dobro", se odreže podjetni kmetica, "če se ravna po vozni listki po hlačah, mi dajte za fanta celo karto, meni na polovično, moja mati se bo pa polovila zastoj..."

ELEKTRICNO USPAVANJE

Skoro vsak, kdor je imel priložnost priti pod kirurgov nož, ima se je poizkus dobro obnesel na čutek usipavanja z etrom ali s roformom. Sedaj je pa zdravnik, dr. Jakovljevič v Leningradu našel nov način usipavanja, neobčutljivosti z električnim tokom.

Najprej so ga poskušali na zajcih; po več izpolnitvah pa se je poizkus dobro obnesel tudi pri ljudeh. Prijetno električno gomošenje počasi popolnoma mrtvič živčni sestav in te mrtvič pravi neobčutljivega za vsake rezanje.

Ko je operacija izvršena, pokinejo tok in ne čutiš nobenega neprijetnih posledic usipavanja.

njegov "generalni zastopnik". Ondi in v Varšavi je bil v zvezi z več knjigotrdci, ki so mu dajali njegove pesmi, katere so prodajali po sejmi in cestah.

Dognali so, da je imel Przysel v vzhodni Poljski štiri knjižnice posestva, kjer je zdaj po volji živel. Na vsakem posestvu je bil gospodinjska "zakonodajnica". Kralj beračev je imel številno potomstvo. Najmlajši otrok si je izvolil pot svojega očeta in so se preživljali s podobnim poklicem postopaj.

PRIČENŠI V NEDELJO 12. MARCA

Neprehodna od 11. zl. dneva. Najbolj znamenita slika sovjetskega gledališča

"No Greater Love"

poles se kaže tudi "Leningrad Music Hall"

Zvezdniki ruskega opernega koncertnega odra, v godbi, pesni in plesu

Hanna Theatre

14th St. Blizu Euclid POPULARNA VSTOPNINA

Morda so vaši O B O K I

Mnogo telesnih bolečin kot revmatizem, bolečine v hrbtu, glavobol, nervoznost, otupelost itd. so večji zdravnik imenovali kot posledice nerednostim v nogah in obokih (arches). Kadar se to zgodi, se dobi oblikovanje na najbolj enostaven način. Pridite k nam in mi vam pokažemo, kako se te nerednosti v nogah odpravi s pravilnim Sholl FOOT COMFORT aplianco ali s stvrom.

MANDEL SHOE STORE

6107 St. Clair Ave. ZRAVEN GRDINA SHOPPE

Odpoved nesrečne žene

ROMAN

Po W. Hauffu priredil Franjo Kolenc

(Nadaljevanje)

Ura v bližnjem stolpu je udarila deset, ko sem zagledal pred seboj visoko poslopje Ecole de Medicine. Sestanek je bil napovedan na enajsto uro. Imel sem torej še eno uro časa. Bila je zelo dolga. Nešteto sem pogledal svojo žepno uro in dozdevalo se mi je, da se kazalec ne premika. Podal sem se v bližnjo kavarno in sem prelistal velik kup časopisov. Misli so begale zunaj. "Vendar enkrat!" sem se razveselil, ko sem zaslišal udarce ure v stolpu. Plaval sem in hitel iz kavarne.

Na trgu pred medicinskim poslopjem se je sprehajalo malo ljudi. Napel sem oči in se ozrl v daljavo, toda črne postave zelenim pajčolanom nisem videl. Nemirno sem se sprehajal pred poslopjem gor in dol. Po glavi so mi rojile mučne misli. Kaj, če je ne bo. Morda ji je denar zadostoval za potrebe in se več ne vrne! Mogoče se celo posmehuje moji velikodušnosti. V duhu sem za trenutek zagledal njeno mlado, slabotno postavo v premočenem plašču in bilo mi je žal, da sem jo tako grdo obsodil. Saj ni mogoče, da bi me varala! Ko pa je bila tako iskrena. Čez nekaj časa so se temne misli vrnile. A zakaj je ni? Ako bi držala besedo, bi bila že tukaj. Ura je udarila pol dvanaest. Jeza me je pograbila in sem se ravno odločil, da bi odšel, ko sem v svetlobi cestne svetiljke zagledal nekaj zelenega. Srce je močno udarilo.

Moreče misli so se naenkrat razpršile in vsa notranjost je klčala: "Ona je!" V očeh je zagorel plamen radosti. Hitel sem proti njej. "Dober večer!" sem dejal nežno in sem ji stisnil roko. "Ah, mislil sem že, da vas ne bo! Ko bi vedeli, kako težko sem vas pričakoval!" Roka se ji je tresla v moji. "Gospod, plemeniti rojak," je začela s tresočim se glasom tiho, "kako bi ne prišla, ko vam dolgujem tako veliko zahvalo. O, kako bogato ste naju obdarili! Ali vašo dobroto more poplačati srčna zahvala ubogega dekleta in molitev ter blagoslov božje matere?" Utihišla je. Glavo je sklonila in na mojo roko je padla vroča solza. Oh, kako me je spekla! "Ne govoriva o tem," sem odvrnil. Kako se počuti uboga mati? — Obrisala je solze in odvrnila: "Mislim, da nekoliko bolje. O, kako sem vam hvaležna! In kako hvalim ljubega Boga, ki vas je poslal v oni strašni noči, ko sem že obupavala. Za vaš denar sem kupila zdravila in jedila. Materino stanje se je vidno zboljšalo. Verujte, da je mnogo pripomogla k temu tudi zavest, da še so dobri, usmiljeni ljudje na svetu!" Zopet je utihnila.

"Kaj je rekla mati, ko ste prišli domov?" — "Bila je v skrbeh, ker je bilo že tako pozno," je odvrnila. "Saj je tako težko privoiliti v to, da sem šla in ker se dolgo nisem vrnila, je mislila, da me je zadela kaka nesreča. Vse sem ji povedala,

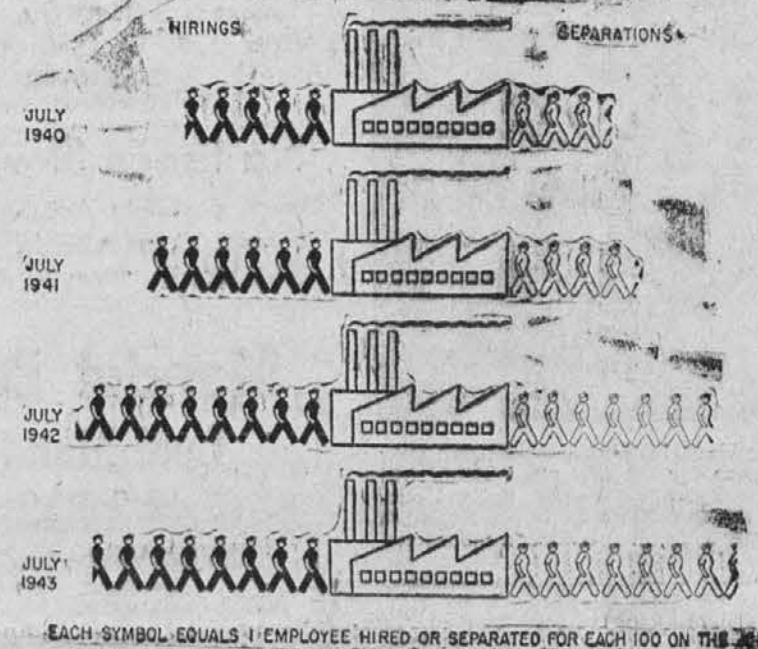
Omen in Sky

BOMBS MAKE A "V" for Victory sign as they are dropped by a British bomber on the Rome-Pescara road in Italy along which the Nazis were rushing reinforcements to stem Allied attacks.

LABOR TURNOVER

All Manufacturing Industries

kar se je z menoj zgodilo, ko pa sem ji pokazala denar, ki sem ga nabrala in je zagledala med njimi zlatnike, je ostrmela in dejala, da je moral biti ta velikodušni rojak ali angel, ali kpež." — "Niti eno, niti drugo" — sem dejal. "Toda povejte, ali vam je zadostoval za potrebe? Ali ga še imate?" — "O, dovolj ga še je!" je odgovorila navidezno veselo, toda videl sem, da je vzdihnila. "Koliko ga še imate?" sem vprašal odločno in s povdankom.

Ni odgovorila takoj. Bil sem prepričan, da ji je ostala le še kaka malenkost, a tega ni hotela priznati, ker je vedela, da bi ji zopet dal kako večjo svoto. Še enkrat sem jo vprašal še bolj odločno.

"Izplačali sve en račun v lekarni, za en mesec stanarino in materi sem kupila jedila, a je še ostalo," je dejala tiho in je še bolj povesila glavo.

Nasmehnil sem se. "Živeti morata zelo preprosto, če je preostalo tudi za jedila. Toda jaz hočem natančno vedeti, koliko imate."

"Gospod!" je dejala dekle in sem je užaljeno stopilo za korak nazaj. "Ljubi otrok, vi tega ne razumete," sem odvrnil in sem stopil za korak bližje. "Resno vas vprašam, ali pričakujete od katere strani pomoč, ko vam teh par frankov zmanjka?"

"Ne," je odvrnila tiho in je tako bolešno zajejala, da me je spekle pri sreju.

"Mislite na ubogo mater in ne odklonite moje pomoči!" Pri teh besedah sem ji ponudil roko. Krčevito jo je stisnila in pritisnila na srce. Oh, kako je razbija to ubogo srce. In ko je počivala moja roka na njem, sem začutil po vsem telesu neko nenavadno toploto.

"Hodite," sem nadaljeval. "Zal, nisem prišel naravnost od doma in nisem vzel s seboj denarja. Spremite me torej do stanovanja, da bom mogel dati kako malenkost za ubogo mater."

Ni se obotavljala in jaz sem bil ves srečen ob misli, da jo bom lahko še nadalje podpiral. Dekle se je kmalu premislilo.

Učitelj odlikovan

Amos Alonzo Stagg, učitelj famoznih Pacific Tigers, je prejel odlikovanje od Dr. Rufus B. von Klein-Smid, predsednika univerze v južni Californiji.

Komaj sva naredila kakih tristo korakov, se je ustavila.

"Ne, to se ne sme zgoditi!" — "Za obotavljanje ni časa, ker je že poznno in moje stanovanje je precej daleč."

Začuden sem jo gledal. Nisem mogel razumeti, zakaj je začela nenkrat jokati, da si ni nič zgodilo.

"Kaj vas je naenkrat razžalo-stilo?" sem vprašal, "Kaj bi se ne smelo zgoditi?"

"Ne, ne grem z vami. Ne smem iti z vami, je odvrnila odločno.

"Ljubi Bog!" — sem odvrnil in sem se delal nekoliko užaljenega. — "Kakor vidim, imate prav malo zaupanja do mene. Ako ne bi pomiloval uboge božje matere, bi vas kar pustil, ker ste me razžalili."

Zahtela je in mi močno stisnila roko.

"Razžalila sem vas?" je zaklicala. "Bog mi je priča, da nisem hotela kaj takega. Oprostite mi, saj sem tako neizkušena in čisto ne vem, kako se naj izrazim. Kako bi vas mogla žaliti, ko ste tako dobri, velikodušni!"

"Potem pa hodite," sem dejal in sem jo potegnil za seboj. "Za obotavljanje ni časa, ker je že poznno in moje stanovanje je precej daleč."

Komaj sva naredila par korakov, se je dekle zopet ustavilo. "Ne, za ves svet ne grem dalje!"

IT'S NO GO, PAL - WE'LL HAVE TO GO BACK TO RAT CATCHING"

Točna postrežba

Trgovcem, obrtnikom in posameznikom bodo zastopniki "Enakopravnosti" točno in zadovoljivo postregli, najsi bo pri oglaševanju ali poročevanju novic, ako jih pozovete, da se pri vas zglasijo.

Za st. clairsko okrožje ter za newburško in zapadno okolico je zastopnik:

Mr. John Renko, 1016 E. 76 St.

Za collinwoodsko in euclidsko okolico:

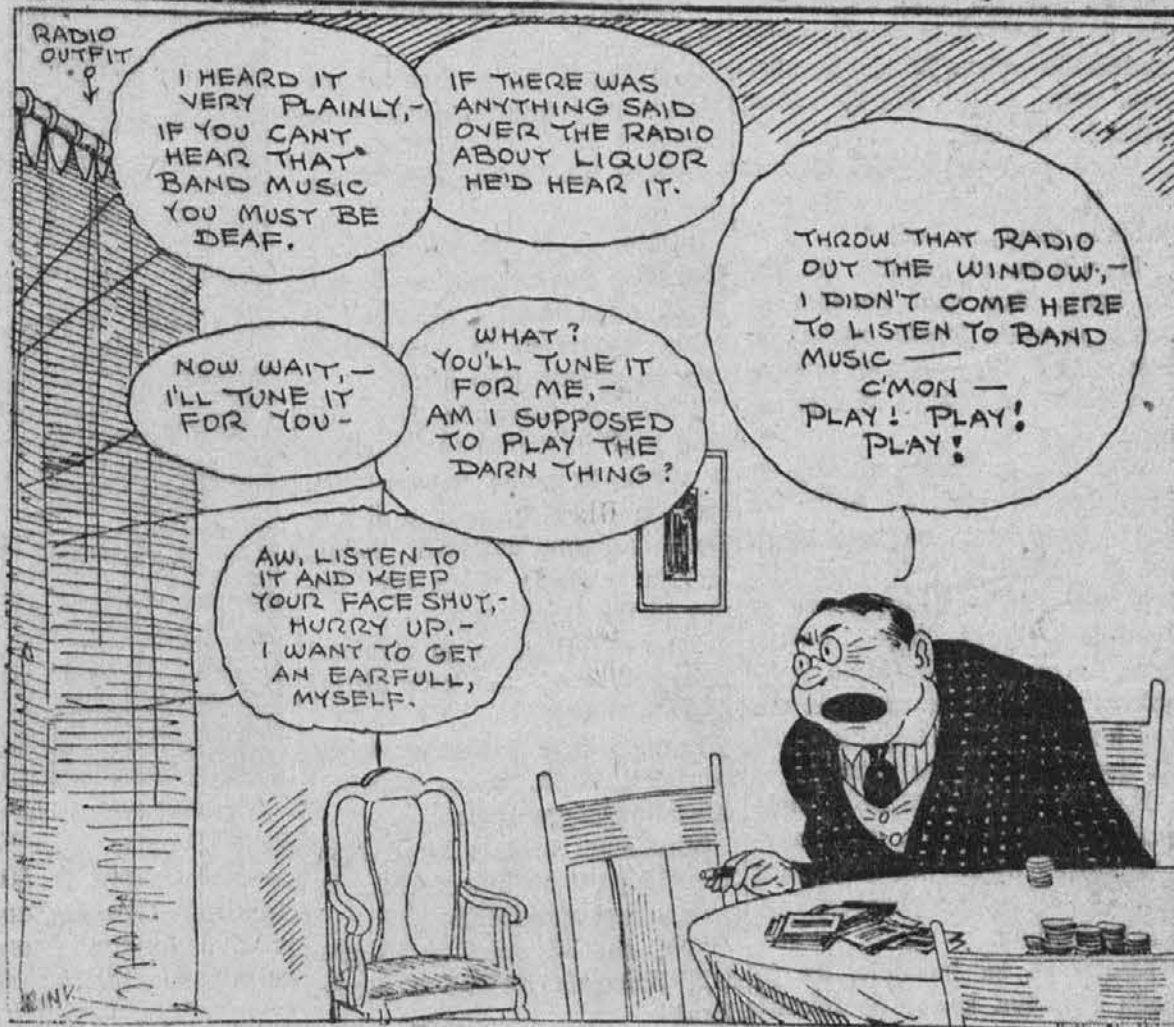
Mr. John Steblaj, 1145 E. 169 St.,
IVanhoe 4680

SQUIRE EDGE GATE — It Pays to Remove the Peel

BY LOUIS RICHARD

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

THROW THAT RADIO OUT THE WINDOW, I DIDN'T COME HERE TO LISTEN TO BAND MUSIC — C'MON — PLAY! PLAY! PLAY!

VRAŽJE DEKLE

Zgodovinski roman

ILKA VASTETOVA

(Nadaljevanje)

Marija je nadaljevala pot mimo Savskega pristanišča. Tu so bile ladje privezane na velikih železnih obrocih, vdelanih v kamenit nasip. Vse obrežje daleč na okrog je bilo razoroženo od težkih voz, ki so ladjam dovajali in odvažali blago. Kričanje in kletve težakov, pokanje z biči, škripanje preobloženih voz. Povsod vrvenje, življenje. In vrh vsega tega jasno septembrsko sonce.

Pod goro stisnjena je stala nad cesto Gašperjeva kočja, ob njej vrtec z zelenjavo in cvetjem. Za količasto ograjo je Marija že od daleč opazila Katkino belo pečo. Katka je plela na vrtni. Ko je začela korake proti koči, je vstala in zasenčila oči z roko.

"O, Marija!"

Vsa srečna je prihitela prijateljici naproti.

"Kako sem vesela, da si prišla! Kar objela bi te — ko bi se moj rok ne držala zemlja. Prav močno sem si želela, da govorim s teboj — pa te zagledam. Precej ti moram povedati, sicer se mi še naredi pika na jeziku. Hahaha! Poslušaj: sinoči se je Drejec dogovoril z očetom, da se poročiva že prihodnje jesen. Da le Drejec postavi primerno kočjo tod blizu Krškega, pa se vzameva. Ker oče pravi: 'Najprej štalica, potem kravica!' Haha! A kaj ti je? Čudno blede si. Ali si bolna?"

Marija se je po sili nasmehnila.

"Nič mi ni. Nekoliko sem utrujena. Zaspana sem."

"Preveč dela ti nakladajo."

"Dela si sama nakladam," je dejala. "Brez dela bi ne vzdržala."

Katki se je zdelo, da se je Mariji potresel glas. Presenečena ji je pogledala v oči, polne zadržanih solz. Molče je obrišala roke, prišla Marijo okrog pasu in odločila:

"Kar počivat pojdeš. Prinesem ti odejo, pa se uležeš pod jablano zunaj za kočjo."

Marija se ni branila. Sli sta za kočjo. Tam pod gozdom za stezo je stala široka nizka jablana. Pod njo je Katka pripravila ležišče in pustila Marijo samoo.

Marijino razbolelo občutje se še dolgo ni umirilo. Solza za solzo je zdrknila na belo blazino. Naposled je trdno zaspala.

V poznem popoldnevu se je zbudila. Dvignila se je z občutkom, da ni sama. Ozrla se je — onkraj steze pod gozdom, le nekaj korakov od Marije je sedel na drevesnem štoru pristav.

Njegove modre oči so strmele v dekletov, od spanja lahno zardeči obraz, ki so mu skuštrani lasje dajali danes poseben čar, žensko milino.

Marija pa se je zdelo, da jo gleda Kopriva kakor še nikoli! Pokrila bi se in skrila, tako čudno vroč je bil njegov pogled.

Skočila je kvišku.

Tudi pristav je vstal in se ji priklonil.

Dear Fellow in the Armed Forces
All our family's buying
War Bonds—

LET'S BACK THE ATTACK!
BUY
WAR BONDS!

"Fortuna mi je naklonjena," je dejal in si položil roko na srce. "Bil sem na izprehodu in v srečo mi je bila samo ena želja. Zvijem tu na stezo pod gradom, in — evo: želja mi je izpolnjena; ugledal sem njh, gosposodična Marija, ki sem jih danes zaman iskal pri gospodu baronu in pri gospodu očetu."

Molče je stala pred njim. Neizrekljivo smešen se ji je zdel v svojem domišljavem zanosu. Gizdalinsko našemljen se je košatil pred njo in krotovičil besede, da so se Mariji tresle ustne v zadržanem smehu.

"Gospodična Marija, počakal sem tu, ker jih moram nekaj vprašati. Ali mi dovolijo, da jim zastavim vprašanje, ki je zame najbolj važno na svetu?"

Zrl je nanjo z nasmehom zmagovalca, ki mu je poraz nemogoč.

Marija je skoraj zoperno občutila živo modrino njegovih smejočih se oči. Njene misli so begale.

Tedaj ji udarilo v uho oddaljeni, zamolkli udarci. Iz Koče plane Katka in za trenutek obstoji vsa zbegana zaradi tujega mladega gospoda. Potem potegne Marijo za komolec in ji s strahom v očeh prišepne:

"Ali čuješ? Zopet peljejo eno — ali ne slišiš?"

Razločneje je tolkel turški boben. Vmes je v daljavi naraščal hrup, razdivjani glasovi.

"Čarovnico peljejo," je dejal pristav, ki je tudi prisluhnul. "Seveda, moja sosedo, trgovčevovo soprogo. Če jih justifikacija zanima — kavalirsko je ponudil Mariji roko in pokazal na stezo."

Jezno so se zablskale Marijine oči. Položila je roko Katki okrog pasu.

"Hvala! Tako ostudnih prizorov —"

Umolknila je, se kratko priklonila in potegnila Katko s seboj proti koči. . . Po stezi je iz mesta hitel mimo njh — pater Jurij.

"Pater jo je spravil na morišče, zdaj pa hiti, da se bo naslajal ob njenem trpljenju," je rekla Marija in se postrani ozrla za plahutajočo kuto.

Katka je potegnila prijateljico v kočjo in zaprla ter zapahnila vrata. Zagrnila je vsa okna, sedla na klop pri peči in si z obema rokama zatisnila ušesa. Marija je sedla poleg nje. Zunaj je naraščal hrup.

"O, moj Bog, tu je strašno! Zakaj so oče kupili kočjo od te nesrečni cesti!"

Zunaj divje kričanje, topot konjskih kopit, vmes pošastni udarci velikega bobna.

Marija je vstala s klopi. Njene velike oči so bile z grozo uprte v zagrnjeno okno.

"Ne, ne. Ne smeš je iti gledat! Začarala bi te s pogledom!"

Marija se je zrušila na klop in si zakrila obraz z rokami.

"Uboga, uboga žena!" je šepetala.

V duhu jo je videla, kako je še pred nekaterimi tedni stala v prodajalni, vsa dobrovoljna, rdečelična in stregla ljudem in pomagala možu in tekala vmes v sosedno sobo, kjer so se igrali njeni otroci.

In danes? Tam jo peljejo na rabljevem vozu — pol mrtvo — na smrt obsojeno "čarovnico".

"Drejec je povedal, da so ji pri strogem izpraševanju potrti vse kosti na rokah in nogah," je šepetala Katka.

"Molči! Molči!" je Marija stisnila pesti.

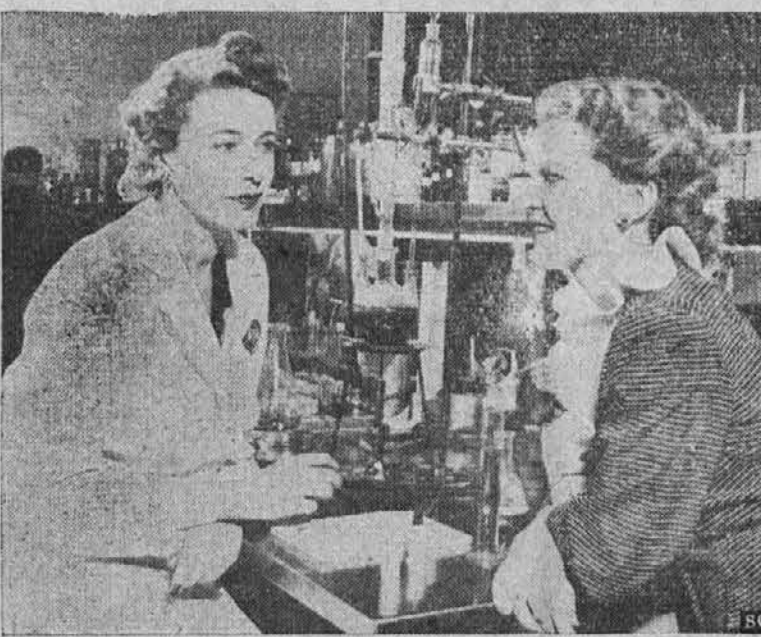
Hrup zunaj se je oddaljil in naposled popolnoma utihnil. Te-

Fiji Jungle Fighter

IN THE SOLOMONS, Fijian troops commanded by New Zealanders made the Japs look like amateurs at jungle fighting. These men ghost through the brush with the secrecy of lizards, and have been known to begin a two-week patrol with rations for only four days.

Talking of Television

As television advances beyond the blueprint stage, artists find they must go to the laboratories to prepare for the day when vision will equal voice with air listeners. (Above) Patricia Murray, (right) outstanding television mistress of ceremonies, consults Constance Luft, Huh, cosmetic authority and company head, in the latter's laboratory in lipstick plant.

Angleški mornariški poveljnik

Na sliki sta Admiral Sir Andrew Browne Cunningham in general Dwight D. Eisenhower. Admiral Cunningham je bil pred nedavnim imenovan poveljnikom angleške mornarice.

daj je nekdo potrkal na vežna vrata. Dekleti sta se spogledali. V Katkinih očeh divji strah, v Marijinih se je zasvetil oster blesek. Ustne so se ji stisnile in nosnice so ji zadržtele. Vstala je in pogumno stopila v vežo.

"Kdo je?"

"Mi smo. Odpri vendar!" se je odzval glas starega Gašperja.

Marija je skočila in odrinila zapih.

"Oh, oni so, gospodična. Marija! Nu, dobro, da naša Katka ni bila zdajle sama. Vem, da bi strepetala od strahu. He! Jeli?" se je obrnil k hčeri, ki je — še vedno vsa drgetajoča in voščeno bledega obraza stopila iz izbe na prag.

"Na, pij požirek, da si opomoreš!" ji je Drejec, vstopivši za očetom, ponudil čutaro.

"Ho! Ali so device mislile, da smo biriči?" se je norčeval širokopleči Janez, Drejecov prijatelj.

"Hahaha!" Smeje so vstopili še trije brodniki, sami zastavni fantje, težaki črnkasto zagorelih obrazov in železnih mišic.

"Glej ga!" je Marija zavrnila Janeza. "Zdaj se norčuje iz naju. Kaj bi pa storil, če bi naju res biriči prišli in odgnali na morišče — a?"

"Ha!" je Janez dvignil široko pest. "Naj le poizkusijo! Kaj praviš, Drejec, za takele 'copernice' se pa še postavimo v bran?"

"Ni hudič!" je pritrdil Drejec, objel Katko okrog šibkih ramen in jo pritiskal k sebi, da je zastokala.

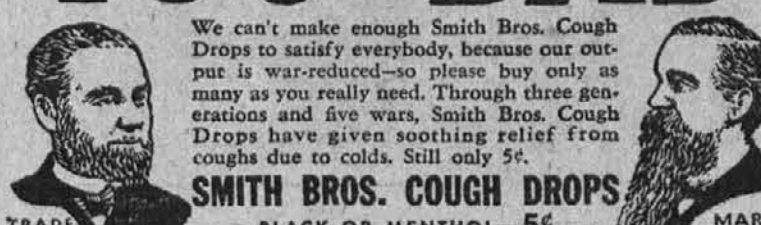
Odšli so v izbo in posedli na klop okrog peči in okrog mize. Katka je položila na mizo hleb črnega kruha in nož.

Janez se je zleknil pod klopi pod oknom. Marija je stopila za drugimi v izbo in dejala:

"Z Bogom! Moram iti, da pridem v mesto, preden se vrne ona drhal."

Janez si je položil roke pod glavo in pomežiknil Mariji:

TOO BAD

We can't make enough Smith Bros. Cough Drops to satisfy everybody, because our output is war-reduced—so please buy only as many as you really need. Through three generations and five wars, Smith Bros. Cough Drops have given soothing relief from coughs due to colds. Still only 5¢.

SMITH BROS. COUGH DROPS

TRADE MARK BLACK OR MENTHOL—5¢

"Z Bogom, draga copernica! Če kdaj rabiš hudiča, da te izvleče iz biričevih pesti — kar pokliči me. Za Janeza so me krstili. Hoho!"

"Hahaha!" iz šestih raskavih moških grl.

Včasih mu je Marija pokazala jezik, zdaj mu je le požugala s pestjo. Odhitela je.

"Preklete čedno dekle! Kakor da bi bila vsa ocvrta. Kdo bi si mislil, da iz tega suhega kljuna še kdaj zraste tako lepa devica!" je dejal Janez.

"Hm-m!" je prikimal stari Gašper.

Marija je skoraj tekla proti mestu. Srečavala je ljudi, a nikogar ni pogledala. Ves čas ji je bila nova žrtev ljudske podivjanosti in vraževernosti pred očmi.

(Dalje prihodnje)

Mali oglasi

lšče se

stanovanje s 3 sobami, v st. clairski okolici, za slovensko dvojico. Pokličite HE. 1478 po 6. uri zvečer.

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopij in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave.
CH. 8376—8377
Ob večerih: ME. 4767

Na tisoče Slovencev

se je poslužilo Asthma Nefirin zdravil za nadihu in dobili so olajšavo. To zdravilo dobite pri nas.

Mandel Drug

Lodi Mandel

PH. G. PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer. Zaprta ves dan ob sredah.

UNSAFE at HOME

A handy light stops falls at night

REAL DISCOVERY FOR HIGH BLOOD PRESSURE

Dangerous High Blood Pressure (Essential Hypertension) is usually marked by distressing symptoms such as dizziness, throbbing headaches, sleeplessness and nervousness. If disregarded, this may lead to Heart Trouble, Stroke, Paralysis, Hardening of the Arteries or Kidney Trouble. Diamonex, discovery of a heart specialist, is designed to quickly aid in the relief of these distressing symptoms.

A Chicago resident says: "I suffered from High Blood Pressure for several years with increasingly severe throbbing headaches, dizziness and shortness of breath. I showed the Diamonex formula to my doctor and, on his advice, tried the treatment for two weeks under identical conditions as previous treatments. Within only three days, my bad headaches and dizzy spells were gone. My high blood pressure was reduced and I sleep fine."

Diamonex goes directly to work in three different ways to aid in the relief of these dangerous symptoms. Results are speedy—within as short a time as two weeks sufferers often find that Diamonex has accomplished 75% of the total reduction possible with this formula. If you suffer from High Blood Pressure you may try DIAMONEX without risking a penny. To introduce this wonderful treatment to a million new sufferers this liberal trial offer is made for a limited time only.

Send only \$1.50 to the Diamonex Company, 318-A North Michigan Ave., Chicago, Illinois for a full TWO weeks supply of genuine DIAMONEX, prepaid. Use Diamonex according to the simple directions for only two weeks. If, at the end of that test period you are not delighted with results your money will be refunded immediately on request. There are no strings or conditions— you owe it to yourself to make this wonderful test at once. Write today as this offer is fully guaranteed.

Za delavce

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zj. šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali
700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wagar Rd., Rocky River
Tri ure dnevno, 6 dni na teden
PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglasite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

ŽENSKÉ

18-45

za delo na 2. šiftu kot inšpektorice steklenic, za polnitev in sortiranje

48 ur tedensko, delo ob nedeljah, a ne ob sobotah

Dobra začetna plača od ure z poviškom v 30, 90 dneh, 6 mesecih in enem letu.

Stalno delo, letne počitnice

The Telling-Belle

Vernon Co.

3740 Carnegie Ave.

Mill Wrights

Mill Wrights pomočniki
Električarji

Težaki

60-80 ur tedensko

Najvišja plača od ure, poleg "overtime"

Zglasite se na Employment uradu—8:30 zj. do 5. pop.

National Aluminum Cylinder Head Co.

3430 E. 93 ST.

med Kinsman in Union

Mali oglasi

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.

Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah.

ALAN'S BEAUTY SALON

187th vogal St. Clair in

Nottingham Rd.

Kompetno Permanent Waving in lepoto delo.

KENmore 5310

THE DELL BRAMLEY FLORAL SHOPPE

1264 EAST 71st STREET

nasproti St. Francis cerkve

Cvetlice in venci za vse slučaje

Mrs. F. A. Bramley, poslovoalkinja

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvo vrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Australia Fights COUGHS

or Bronchial Irritations Due To Colds—With Buckley's "Canadiol"

Almost instantly you get the surprise of your life—coughing spasms ease—right away it loosens up thick choking phlegm—opens up clogged bronchial tubes—makes breathing easier.

There's real economy in Buckley's—all medication—no syrup. Half to one teaspoonful will convince the most skeptical. Get Buckley's "Canadiol" made in U. S. A., the Cough Mixture that outlasts all others in Australia, New Zealand, Canada and many other countries on merit alone.

Za delavce

C
G B
DOM

najboljših delavskih

pogojev v

Clevelandu

nujno

potrebuje

moške

in

zenske

Plača od ure

med najvišjimi

48 do 60 ur

Različna dela. Ako niste izučeni, vas bomo mi

trenirali

Za vašo udobnost imamo tri posredovalnice za delo.

zglasite se v najbližji

PROSTOR

1368 West 3rd Street

severno od Superior, blizu Square

880 East 72nd Street

severno od St. Clair Ave.

17000 St. Clair Ave.

glavna tovarna

CLEVELAND

GRAPHITE

BRONZE CO.

Hotelska služkinja

48 ur na teden

Tedenska plača

THE WEDDELL HOUSE

1434 W. 6 St.

MOŠKE IN ŽENSKÉ

se potrebuje za

splošna tovarniška

dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Zenske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, ste fizično sposobni za delo, ga imamo za vas.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

12